

Bygg- och montagearbetsförsäkring

PRODUKTFAKTA
Gäller från 1.6.2023

 LOKALTAPIOLA

Livstrygghetsbolag – för ekonomi, hälsa och trygghet

Det är viktigt för oss att hjälpa dig att identifiera och förutse affärsverksamhetsrisker. Eftersom detta inte alltid räcker, erbjuder vi försäkringslösningar för en snabb och högklassig återhämtning efter en skada. Vi är ett kundägt livstrygghetsbolag. Det betyder att tryggheten, ekonomin och hälsan för dig och ditt företag är en hjärtesak för oss.

Självständig riskhantering på nätet

RiskHjälpen är ett mångsidigt infopaket för ditt företag. Där hittar du information om risker och riskhantering samt nyttiga verksamhetsmodeller, anvisningar, verktyg och webbutbildningar. Börja använda tjänsten på adressen www.riskihelpi.fi.

Som ägarkund i LokalTapiola får du förmåner och kan påverka

I ett ömsesidigt bolag ägs bolaget av försäkringstagarna. Som vår ägarkund drar du nytta av bolagets resultat och kan påverka vår verksamhet.

Det är lätt att sköta ärenden i vår nättjänst

I LokalTapiolas nättjänst ser du vilka försäkringar ditt företag har och vad du betalar för dem. Du kan även göra ändringar i ditt försäkringsskydd eller till exempel meddela adressändring. I nättjänsten diskuterar du med våra specialister i en skyddad omgivning. Det går oftast snabbast att söka ersättning i nättjänsten.

Välkommen att sköta ärenden i LokalTapiolas nättjänst

Du kan logga in på vår nättjänst på adressen www.lahitapiola.fi/loggain med alla finländska bankers nätbankskoder eller med koderna som LokalTapiola beviljat. Du kan bekanta dig med tjänsten och ingå nättjänstavtal på adressen www.lahitapiola.fi/taibruk.

Innehåll

Med en bygg- och montagearbetsförsäkring kan du försäkra bygg-, reparations- och montagearbetsobjekt.....	4
Försäkringar för egendom.....	5
Objekt som försäkras	5
Försäkringens giltighet.....	7
Sakförsäkringar	8
Begränsande villkor och ersättningsbelopp.....	10
När ersätts en skada från ansvarsförsäkringen, när från Bygg- och montagearbetsförsäkringen?	11
Självrisk.....	12
Transportförsäkring	12
Annat viktigt.....	13

Med en bygg- och montagearbetsförsäkring kan du försäkra bygg-, reparations- och montagearbetsobjekt

Bygg- och montagearbetsförsäkringen är avsedd för företag som bedriver yrkesmässigt bygg-, montage- eller reparationsarbete och den beaktar kraven på försäkring av entreprenad vilka ställs i byggbranschens allmänna avtalsvillkor.

Med bygg- och montagearbetsförsäkringen försäkras den i entreprenad-handlingarna avtalade arbets prestationen som kan vara en byggnad eller konstruktion som ska byggas, ett reparationsarbete, en maskin eller anordning som ska monteras eller en maskin eller anordning som ska demonteras. Arbets prestationen kan även vara en väg, bro eller annan specialkonstruktion som ska byggas. Utöver den egentliga arbets prestationen kan man med försäkringen även försäkra annan egendom och kostnader som orsakas av en eventuell skada under byggnadstiden.

Bygg- och montagearbetsförsäkringen tecknas oftast för ett projekt men den kan även tecknas som en fortlöpande försäkring, om det årligen förekommer flera likartade mindre bygg-, montage- eller reparationsarbeten.

I sin mest omfattande form omfattar försäkringen plötsliga och oförutsedda sakskador men den kan även tecknas som en begränsad försäkring som till exempel endast omfattar brandskador. En tidsbegränsad försäkring kan utvidgas med en transportförsäkring som omfattar skador som under transporten orsakas egendom som transporteras till byggplatsen.

Försäkringar för egendom

Bygg- och montagearbetsförsäkringen innehåller följande sakförsäkringar:

- Brandförsäkring
- Försäkring mot egendomsbrott
- Läckageförsäkring
- Naturskadeförsäkring
- Bräckageförsäkring

Försäkringsskyddet kan i vissa fall också tecknas som mer begränsat än vad som visas ovan. Å andra sidan kan en transportförsäkring också anslutas till försäkringen.

Objekt som försäkras

Bygg- och montagearbetsförsäkringen tecknas antingen per projekt eller som tidsbegränsad försäkring eller som fortlöpande försäkring. En fortlöpande försäkring passar ofta för mindre arbetsprojekt som återkommer som likadana. Följande objekt kan väljas till försäkringen:

- Arbetsobjekt (endast tidsbegränsat)
- Arbetsprestation (endast fortlöpande)
- Separata anskaffningar av lösa anläggningstillgångar (endast tidsbegränsat)
- Omgivande egendom
- Verktyg, arbetsredskap och väderskydd
- Byggnader på byggplatsen
- Arbetstagarnas egendom
- Forceringskostnader
- Rivnings- och röjningskostnader (endast tidsbegränsat).

Försäkringsobjekt är alltid det arbetsobjekt som antecknats i entreprenadavtalet. Övriga objekt införs i försäkringen enligt behov. Försäkringen för försäkrade verktyg, arbetsredskap och väderskydd, byggnader på byggplatsen och arbetstagarnas egendom och omgivande egendom är sekundär. Med sekundär avses att skadan ersätts från denna försäkring när den inte ersätts från någon annan försäkring, till exempel från försäkringen för det företag som äger den uthyrda arbetsmaskinen eller från entreprenörens egen sakförsäkring som tecknats för lösegendomen.

Försäkringsbeloppet för arbetsobjektet är entreprenadsumman, försäkringsbeloppet för övriga objekt som försäkras är den valda maximiersättningen per en skada. Behovet av försäkringsbeloppet bedöms enligt entreprenadobjektets typ och storlek. Det kan till exempel behövas ett större

försäkringsbelopp för omgivande egendom samt rivnings- och röjningskostnader i reparations- och montagearbetsobjekt.

Arbetsobjekt

Med arbetsobjekt avses arbetsprestationer som ingår i entreprenadavtalet och entreprenadsumman, vilka kan vara byggnadsobjekt eller objekt för renovering eller montering. Arbetsobjektet omfattar även råvaror, material och konstruktioner samt tillfälliga konstruktioner av konsumtionsnatur. I försäkringsobjektet för arbetsobjektet kan ingå separata anskaffningar av lösa anläggningstillgångar och omgivande egendom högst upp till 10 000 euro. Rivnings- och röjningskostnader till följd av en sakskada kan ingå till 10 % av arbetsobjektets försäkringsbelopp. Maximiersättningen för arbetsobjektet är dock alltid det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

Exempel på en tidsbegränsad byggarbetsförsäkring

Ett reparationsarbetsobjekt är försäkrat till 800 000 euro. Vid reparationsarbete i samband med en brandskada skadas maskiner i restaurangköket vilka väntar på installation och vilka beställaren till arbetet skaffat för installation. Branden orsakar även skador på restaurangens matsal som inte ingår i reparationsarbetet. I försäkringen är endast själva arbetsprestationen försäkrad. Då ersätts för skadan

- maskiner i restaurangköket upp till 10 000 euro (separata anskaffningar av lösa anläggningstillgångar)
- skador på matsal upp till 10 000 euro (omgivande egendom)
- rivnings-, röjnings-, transport- och avfallshanteringskostnader orsakade av brandskadan upp till 80 000 euro.

Sammanlagt ersätts skadan högst upp till försäkringsbeloppet för arbetsobjektet, dvs. 800 000 euro.

Arbetsprestation

Försäkrat i den fortlöpande försäkringen är arbetsprestationer som ingår i den omsättning som antecknats för försäkringen i vilka det sammanlagda värdet av entreprenaden och värdet av beställarens anskaffningar, som försäkringstagaren ansvarar för, inte överstiger försäkringsbeloppet i försäkringen. Försäkringsbeloppet för arbetsprestationen omfattar såväl skador som orsakats objekt för arbetsprestationen som ingår i entreprenadsumman och skador som

orsakats maskiner och anordningar som är föremål för installationsarbeten som beställaren skaffat, när försäkringstagaren är skyldig att försäkra dem.

I den fortlöpande försäkringen är försäkringsbeloppet för objektet för arbetsprestationen ett eurobelopp, till vilket inräknas det största värdet av en separat entreprenad som utförts under försäkringsperioden och de dyraste maskinerna eller anordningarna som ingår i arbetsprestationen.

Om värdet av entreprenaden och värdet av beställarens anskaffningar, som försäkringstagaren ansvarar för, överstiger försäkringsbeloppet i den fortlöpande försäkringen, ska entreprenaden i sin helhet försäkras med en tidsbegränsad försäkring.

Separata anskaffningar av lösa anläggningstillgångar (endast tidsbegränsat)

Med separata anskaffningar av lösa anläggningstillgångar avses egendom, som inte ingår som en del av entreprenadsumman, men som entreprenören ändå är skyldig att försäkra. Sådana är till exempel maskiner som kommer till arbetsobjektet och ytmaterial, vattenarmaturer och köksmaskiner som byggherren eller den boende skaffar själv. För dessa antecknas ett eget separat försäkringsbelopp i försäkringsbrevet med beaktande av värdet på den egendom som ska försäkras. Från försäkringen ersätts vid en skadesituation separata anskaffningar upp till försäkringsbeloppet utöver försäkringsbeloppet för arbetsobjektet.

Omgivande egendom

Med omgivande egendom avses egendom som finns i arbetsobjektets omedelbara närhet eller i dess inflytelsesfär och som skadas till följd av en bygg- eller montageåtgärd i arbetsobjektet. Omgivande egendom är till exempel

- byggnadens hiss vid rörrenoveringar
- utrymmet på andra sidan väggen i ett rum som är föremål för saneringsarbetet
- en annan maskin bredvid en produktionsmaskin som ska installeras.

Med omgivande egendom avses inte entreprenörens egen egendom, hyrda eller lånade arbetsredskap eller byggnader på byggplatsen eller separata anskaffningar av lösa anläggningstillgångar, även om de skulle befinna sig i arbetsobjektets omedelbara närhet vid tidpunkten för skadan.

När försäkringen tecknas ska värdet på egendomen bredvid arbetsobjektet och dess eventuella skada bedömas. Försäkringsbelopp väljs enligt risk. Från försäkringen ersätts vid en skadesituation upp till försäkringsbeloppet den skada som orsakats den separat försäkrade omgivande egendomen, utöver försäkringsbeloppet för arbetsobjektet.

Verktyg, väderskydd, byggnader på byggplatsen och arbetstagarnas egendom

Med försäkringen kan man även försäkra verktyg, arbetsredskap, arbetsställningar, väderskydd, byggnader på byggplatsen och arbetstagarnas egendom som används på byggplatsen. I försäkringsbeloppet för verktyg, arbetsredskap och väderskydd kan ingå både egen och hyrd eller lånad egendom. På motsvarande sätt kan i försäkringsbeloppet för byggnader på byggplatsen ingå både egna och hyrda tillfälliga byggnader på byggplatsen, t.ex. lager, byggplatskontor eller personalutrymmen.

Forceringskostnader

Forceringskostnader är kostnader, som uppstår för att påskynda reparationen av en ersättningsbar sakskada. Sådana kostnader är

- kostnader för övertids- och veckoslutsarbete
- extra arbetskostnader och kostnader för tillfälliga monteringar, som till exempel orsakas av att man med specialarrangemang kan fortsätta byggnadsarbetet även under tiden en sakskada repareras
- kostnader för påskyndande av anskaffningar.

Rivnings- och röjningskostnader (endast tidsbegränsat)

Entreprenören i entreprenadavtalet är skyldig att försäkra rivnings- och röjningskostnader vid eventuella skador som orsakas, vilka även omfattar transport- och avfallshanteringskostnader för det rivna avfallet. När försäkringen tecknas ska bedömas, om rivnings- och

röjningskostnaderna till följd av en eventuell brandskada på byggplatsen kan överstiga beloppet på 10 procent som ingår i arbetsobjektets försäkringsbelopp och om arbetsobjektets försäkringsbelopp är tillräckligt för att

täcka skadorna, om 10 % av det används för rivnings- och röjningskostnader. När rivnings- och röjningskostnader försäkras separat ska hela det önskade eurobeloppet antecknats i försäkringsbrevet.

Objekt	Ingår arbetsobjektet i försäkringen?
Separata anskaffningar av lösa anläggningstillgångar (endast tidsbegränsat)	ingår upp till 10 000 euro, försäkras som eget objekt i övriga fall
Omgivande egendom	ingår upp till 10 000 euro, försäkras som eget objekt i övriga fall
Rivnings- och röjningskostnader (endast tidsbegränsat)	10 % av arbetsobjektets försäkringsbelopp ingår, försäkras som eget objekt i övriga fall
Verktyg, arbetsredskap och väderskydd	försäkras alltid separat
Byggnader på byggplatsen	försäkras alltid separat
Arbetstagarnas egendom	försäkras alltid separat
Forceringskostnader	försäkras alltid separat

Försäkringens giltighet

Försäkringens giltighet - läge

Den tidsbegränsade försäkringen gäller på byggplatsen som antecknats i försäkringsbrevet. Den fortlöpande försäkringen gäller på de arbetsplatser där själva arbetsprestationen är föremål för den fortlöpande försäkringen. Om man har varit tvungen att grunda ett tillfälligt lager utanför byggplatsen, till exempel för att förvara råvaror som kommer till byggplatsen, gäller försäkringen även i ett sådant lager.

Om en skada inträffar på egendomen när den flyttas mellan ett lager utanför byggplatsen och byggplatsen ersätts skadan högst upp till 10 000 euro. Om värdet på transporten är större än detta, lönar det sig att också ansluta en transportförsäkring till den tidsbegränsade försäkringen. I en fortlöpande försäkring tecknas en separat varustransportförsäkring.

Försäkringens giltighetstid

Den tidsbegränsade försäkringen gäller under den försäkringsperiod som antecknats i försäkringsbrevet, med följande preciseringar och undantag. Även den fortlöpande försäkringen gäller för en separat arbetsprestation på samma sätt som en tidsbegränsad försäkring. Den löpande försäkringen upphör dock till alla delar, när giltighetstiden som antecknats i försäkringsbrevet går ut.

Egendom på platsen för arbetets utförande

För egendomens del träder försäkringen ikraft på platsen för arbetets utförande när den kommer till platsen för arbetets utförande eller till ett lager som grundats för den. Begynnelse-tidpunkten för försäkringens giltighet påverkas då av omfattningen av egendomens transportförsäkring, dvs. när riskansvaret för egendomen övergår från transportföretaget till entreprenören. Om till exempel en transportförsäkring även omfattar lossning av gods, träder Bygg- och montagearbetsförsäkringen i kraft, när egendomen har lossats från transportmedlet.

För den egendom som ska lossas som ingår i arbetsprestationen upphör försäkringen när egendomen har lastats på transportmedlet för borttransport.

Arbetsprestationens slutförande

På platsen för arbetets utförande upphör försäkringen när arbetet har färdigställts och överlåtits till beställaren av arbetet. Om till exempel tre separata hus ingår i en försäkrad entreprenad för stambyte, upphör Bygg- och montagearbetsförsäkringen för ett hus, när huset i fråga har överlämnats till den som beställt arbetet.

Men om det vid överlåtelsebesiktningen skriftligen har avtalats om att något arbete ska göras först efter överlåtelsebesiktningen, gäller försäkringen för sådant arbete även efter överlåtelsen under en månad efter besiktningen.

Arbeten som görs under den varma årstiden

Om arbetsprestationen omfattar arbeten för att färdigställa byggnadens ytterhölje eller arbeten för att färdigställa och slutföra gården, som endast kan utföras under den varma årstiden, gäller försäkringen vid utförandet av dessa arbeten även efter att den i försäkringsbrevet antecknade försäkringsperioden har upphört, dock inte mer än ett år från att försäkringsperioden upphört.

Garantireparationer och garantitid

Från försäkringen ersätts under garantitiden bygg- eller installationsfel som orsakats på en felfri del av arbetsobjektet. Dessa skador ersätts dock högst under tre år efter överlåtelsen av arbetsobjektet, även om den avtalade garantitiden i entreprenaden skulle vara längre. En försäkring som tecknats för omgivande egendom till arbetsobjektet gäller däremot alltid i tre år från överlåtelsen, även om den avtalade garantitiden skulle vara kortare.

Om giltigheten för en fortlöpande försäkring vilken antecknats i försäkringsbrevet upphör, är försäkringen inte längre heller i kraft under garantitiden för arbetsprestationen.

Exempel på försäkringens giltighet

Situation	Är försäkringen i kraft?
Byggstarten försenades och försäkringsperioden som antecknats i försäkringsbrevet upphörde före byggnaden färdigställdes.	Försäkringen gäller inte efter utgången av försäkringsperioden. En förlängning av försäkringsperioden ska avtalas separat med försäkringsgivaren.
Rappningsarbetet på byggnadens yttervägg flyttades fram till följande vår, eftersom det inte kunde göras enligt planerad tidpunkt på hösten på grund av den exceptionellt tidiga vintern.	Försäkringen gäller på våren när rappningsarbeten görs, även om försäkringsperioden redan har gått ut i den tidsbegränsade försäkringen.
Vid överlämnandet av reparationsarbetet märkte man att en av vattenpunkterna hade en kran som avvek från planen. I färdigställandecertifikatet antecknades att kranen ska bytas under följande vecka.	Försäkringen gäller under den tid för arbetets utförande som antecknats i färdigställandecertifikatet, under högst en månad efter överlåtelsebesiktningen.
Under garantitiden konstaterades brister i fästningarna i byggnadens balkongglas.	Försäkringen gäller vid reparationsarbeten som görs under garantitiden och omfattas av garantin.

Sakförsäkringar

Brandförsäkring

Från brandförsäkringen ersätts skador som orsakas av eld som kommit lös och rök- och sotskador till följd av en brand som inträffar på platsen för arbetets utförande eller i dess omedelbara närhet samt skador som orsakas av plötslig och oförutsedd utlösning av rökventilationsanläggning och släckanläggning. Från försäkringen ersätts också explosionsskador, dvs. plötsliga mekaniska skador som orsakas av övertryck av gas eller ånga.

Försäkring mot egendomsbrott

Från försäkringen mot egendomsbrott ersätts stöld- och inbrottsskada, när någon brutit sig in i en låst och stängd förvaringsplats för egendomen eller inhägnad med en nyckel som man kommit över i samband med inbrott eller rån. Från försäkringen ersätts även stöld av egendom, när

stölden skett genom att söndra egendomens fästning eller låsning samt uppsätlig skadegörelse och rån av egendom.

Även om egendomen inte skulle ha varit låst eller i ett låst utrymme, kan stöldskadan ersättas när den stulna egendomen efter arbetstiden till exempel på grund av storlek, vikt eller stort antal inte kan flyttas till ett låst utrymme eller till en inhägnad. Även då förutsätter säkerhetsanvisningen att stöldskador ska förebyggas, till exempel genom att förhindra att fordon tar sig in på byggplatsen utanför arbetstiden eller genom att effektivisera övervakningen och installera övervakningskameror. Egendom som inte kan flyttas till låsta utrymmen eller låst inhägnad efter arbetstidens slut är till exempel arbetsställningar som väntar på att resas, kabelrullar, element och gjutformar.

Bekanta dig även noggrant med bestämmelserna för skydd av egendomen i säkerhetsföreskriften B10 Bygg-, montage- och reparationsarbeten.

Läckageförsäkring

Från läckageförsäkringen ersätts skada som orsakats av vätska, ånga eller gas som läckt ut från byggnadens rörnät, maskiner eller drivanordningar. En förutsättning för ersättning är att läckaget varit en plötslig och oförutsedd händelse och att rörnätet eller drivanordningen redan har varit installerad med en fast anslutning i byggnaden. Från bräckageförsäkringen kan dock även ersättas andra slags läckageskador som orsakats av en plötslig och oförutsedd händelse.

I samband med en läckageskada på byggnaden ersätts, utöver reparationskostnaderna för det skadade området, kostnader som orsakas av uppbyggnad och igenläggning för att lokalisera läckaget samt fuktmetningar. Från försäkringen ersätts inte ämne som gått till spillo eller ökad energiförbrukning. Bräckaget på själva rörledningen eller driftanordningen ingår inte heller i de skador som ersätts från läckageförsäkringen utan dessa ersätts från bräckageförsäkringen.

Naturskadeförsäkring

Från naturskadeförsäkringen ersätts skador som orsakats av storm (medelvindhastighet över 15 m/s), av ett träd som fällts av den eller av något annat föremål som lossnat av den,

samt skador som orsakats av förhöjt vattenstånd i vattendrag till följd av stormvind.

Från naturskadeförsäkringen ersätts också skador som orsakas av hagel. Skador som orsakats av ett blixtnedslag ersätts när blixtnedslaget direkt träffar egendomen eller om skadan till exempel orsakats av ett träd som fällts av ett blixtnedslag.

Om ett vilt djur, till exempel en älg, tränger in i byggnaden och orsakar skada där, omfattas skadan av naturskadeförsäkringen. Däremot ersätts inte skador som orsakas av skadedjur eller skadeinsekter.

Bräckageförsäkring

Från bräckageförsäkringen ersätts en skada som orsakats av en plötslig och oförutsedd händelse när den inte ersätts från brandförsäkring, naturskadeförsäkring, försäkring mot egendomsbrott eller läckageförsäkring.

För verktyg och arbetsredskap, byggnader på byggplatsen och arbetstagarnas egendom ersätts från bräckageförsäkringen endast skador som orsakats av ett plötslig och oförutsett fall, stjälpning, körning av vägen eller vägras eller av en utomstående faktor som är oberoende av själva anordningen, dock inte blixtnedslag eller annat elektriskt fenomen.

Skada	Försäkringen från vilken ersätts
Byggnaden började brinna till följd av ett fel i arbetsbelysningen. Felet hade inte upptäckts tidigare.	Skadan ersätts från brandförsäkringen.
Vibratorplattan var kopplad och fastlåst i en byggnad på en byggplats som inte är inhägnad. Vibratorplattans låsning hade brutits upp under natten och vibratorplattan stals.	Skadan ersätts från försäkringen mot egendomsbrott. I ersättningsbeloppet beaktas dock tilläggsjälvrisken, eftersom skadan gäller egendom som finns utomhus.
Aggregatet lämnades ute under natten på en byggplats som saknar inhägnad. På morgonen var den borta.	Från försäkringen ersätts inte stöld av egendom som är lätt att flytta, när den har varit olåst utomhus.
Under byggarbetet lossnar en fog till bruksvattenledningen, vilket orsakar en läckageskada.	Skadan ersätts från läckageförsäkringen.
En felaktigt installerad kran i en ny byggnad orsakar en läckageskada ett år efter att arbetet överlåtits.	Läckageskadan ersätts från läckageförsäkringen. Skador som orsakats av ett installationsfel på en felfri del av föremålet ersätts under garantitiden, dock högst inom tre år efter överlåtelsen. Från försäkringen ersätts inte reparation av felaktig arbetsprestation.
Stormvinden söndrar väderskydden under byggnadens reparationsarbete och konstruktionerna blir våta av regn.	Skadan ersätts från naturskadeförsäkringen.
En luftkonditioneringsanläggning som ska installeras faller när den lyfts.	Skadan ersätts från bräckageförsäkringen.
Produktionsmaskinen som finns under luftkonditioneringsanläggningen som ska installeras går sönder när luftkonditioneringsanläggningen faller.	Skadan ersätts från bräckageförsäkringen. För skadan ersätts dock högst 10 000 euro, om inte den omgivande egendomen är separat försäkrad.

Begränsande villkor och ersättningsbelopp

Mest väsentliga begränsande villkor

Här presenteras väsentliga begränsande villkor för Bygg- och montagearbetsförsäkringarna. Fullständiga begränsande villkor finns presenterade i försäkringsvillkoren.

Försäkringen ersätter inte

- stöld av egendom utomhus vilken är liten och lätt att flytta
- skadegörelse eller skador som naturkrafter orsakat på egendom utomhus, om det inte är fråga om sådan egendom som är avsedd att förvaras och användas utomhus
- bedrägeri, förskingring, försvinnande eller stöld av egendom, där tidpunkten och platsen för händelsen och sättet inte kan fastställas
- skador som orsakats av regn eller snö, smältvatten, fukt, kyla, värme eller förhöjt vattenstånd i vattendrag. Om förhöjt vattenstånd i vattendrag orsakas av stormvind, ersätts dock skadan.
- skada på egendom till följd av försummelse av dess underhåll eller reparation eller av att den används i strid med användningsändamålet eller bruksanvisningen
- bräckageskada som orsakats klingor, kedjor, smörjmedel och ämnen för förbrukning eller förbrukningsartiklar vilka används i maskiner och anordningar, om inte ämnet eller artikeln skadats i samband med annan ersättningsbar skada
- skada på själva egendomen av felaktig planering eller tillverkning. Från försäkringen ersätts dock en skada som till följd av felet orsakats annan egendom.
- skada som orsakats av att marken rört sig till följd av brytnings-, pålnings- eller sprängningsarbete
- skada som någon annan är ansvarig för enligt lag eller avtal
- kostnader som orsakats av eliminering av funktionsstörning, servicearbete eller justerings- och underhållsarbete.

Från försäkringen ersätts inte heller skada om den har orsakats av undantagstillstånd, såsom krig, strejk eller atomskada. Skador som orsakats av terrordåd ersätts endast begränsat, per en skada ersätts högst 3 000 000 euro för egendom för alla försäkringstagare som skadats i samband med dådet.

Med användning i strid med användningsändamålet avses t.ex. att en bormaskin används som hammare. Med användning i strid med bruksanvisningar avses t.ex. att anordningen används i en verksamhetsmiljö som inte lämpar sig för den eller att i anordningen används annat smörjmedel än vad som anges i bruksanvisningen.

Skade- och ersättningsbelopp

Skadebeloppet baserar sig på egendomens dagsvärde och dess förhållande till återanskaffningsvärdet. Om egendomens dagsvärde vid skadetidpunkten är under 50 % av dess återanskaffningsvärde, används dagsvärdet som skadebelopp vid beräkningen av skadebeloppet. Om dagsvärdet vid skadetidpunkten är minst 50 % av återanskaffningsvärdet, används återanskaffningsvärdet som grund för skadebeloppet.

När verktyg och arbetsredskap går sönder används i stället för dagsvärdet avdragsprocenter, som är bundna till den skadade egendomens ålder, av reparations- eller återanskaffningskostnader för egendomen. Avdragsprocenten fås genom att multiplicera åldern på egendomen som gått sönder med den procent som anges i villkoren, som är 20 för datatekniska anordningar, 10 för mät-, undersöknings-, styr- och regleringsanordningar och 5 för övriga maskiner och anordningar.

Ersättningsbeloppet som betalas till försäkringstagaren fås genom att från skadebeloppet avdra självriskan och en eventuell tilläggsjälvrisk. Måste ersättningen minskas på grund av att den försäkrade egendomen är underförsäkrad eller på grund av försummelse av säkerhetsföreskrifter, görs dessa avdrag efter att självriskan avdragits.

Exempel

En fem år gammal vibreringsmaskin gick sönder. Återanskaffningsvärdet för maskinen är 7 000 euro. Från återanskaffningsvärdet avdras ett årligt åldersavdrag på 5 procent från och med tredje året, eftersom anskaffningsåret och året skadan inträffade inte beaktas. Självriskan i försäkringen är 2 000 euro, varvid ersättningsbeloppet är $7\,000 - (7\,000 \times 0,15) - 2\,000 = 3\,950$ euro.

Andra kostnader som räknas till beloppet för en sakskada

Vid beräkning av skadebeloppet som ersätts från bygg- och montagearbetsförsäkringen kan följande kostnader beaktas:

- För tilläggs- och ändringsarbeten som beror på myndighetsbestämmelser kan högst ersättas 10 procent av skadebeloppet beräknat utan dessa arbeten. Sådant ändringsarbete är till exempel när man reparerar spår efter en brandskada på en byggplats och toaletterna ska ändras för att göras tillgängliga enligt myndighetsföreskrifter.

När ersätts en skada från ansvarsförsäkringen, när från Bygg- och montagearbetsförsäkringen?

Bygg- och montagearbetsförsäkringen ersätter plötsliga och oförutsedda skador. Entreprenören behöver inte ha vållande i skadan och därför inte heller ersättningsansvar enligt lag. Till exempel ska en brandskada, som fått sin början av en felaktig högtryckstvätt vid laddning, ersättas från Bygg- och montagearbetsförsäkring. Å andra sidan ersätts från denna försäkring även skador i vilka entreprenören eller underentreprenören har vållande.

- Kostnader för undersökning, sanering och hantering av jordmån som orsakas av myndighetsföreskrifter kan ersättas upp till 250 000 euro från den tidsbegränsade försäkringen och upp till 50 000 euro från den fortlöpande försäkringen.

Entreprenören kan även orsaka skada på sådan egendom för annan som inte ansluter sig till arbetsprestationen eller på en person som inte arbetar på byggplatsen. Till exempel om en skada orsakas en fotgängare eller en bil som passerar en byggplats, omfattas skadan av ansvarsförsäkringen för företaget som orsakat skadan.

Exempel på en skada	Vad ersätts från försäkringen?
Skada på maskin som installeras	Bygg- och montagearbetsförsäkringen antingen ett egentligt arbetsobjekt eller en separat anskaffning av lösa anläggningstillgångar
En skada orsakas målfärgen i trappuppgången i byggnaden som är föremål för stambyte	Bygg- och montagearbetsförsäkringen, trappuppgången ersätts som en del av den omgivande egendomen, eftersom den är egendom som ingår i arbetsobjektets inflytelsesfär, då man går där via för att utföra arbetsprestationer.
En skada som entreprenören har orsakat ett fordon vid lossning av last när fordonet kom med varor till byggplatsen.	Ansvarsförsäkring för verksamhet
En person som passerade byggplatsen orsakades en skada.	Ansvarsförsäkring för verksamhet

Självrisk

Självrisk är det eurobelopp av skadan som försäkringstagaren betalar vid varje skada. Försäkringstagaren kan välja beloppet för självrisk enligt företagets egen risktäckningskapacitet. En högre självrisk minskar försäkringspremien.

I följande skador avdras, utöver den självrisk som försäkringstagaren valt, även en tilläggs-självrisk som beräknas i procent av skadebeloppet som minskats med den egentliga självrisk:

- skador orsakade av heta arbeten 10 %
- stöld, som drabbar egendom, som finns utomhus eller egendom om finns i ett fordon eller en släpvagn utomhus 25 %
- bräckage vars orsak är damm, fukt, temperatur eller vibrationer i användningsmiljön, och anordningen inte är avsedd att användas i sådana förhållanden 25 %
- bräckage vid lyft i strid med anvisningar och säkerhetsföreskrifter 25 %
- bräckage till följd av ett programmeringsfel eller ett felaktigt program 25 %
- läckageskada, som inträffat före ett tryckprov har gjorts eller som orsakas av frysning 20 %.

Exempel

Under natten stals verktyg och arbetsbelysning för 7 000 euro från ett fordon på byggplatsen. Den självrisk som valts för försäkringen var 1 000 euro.

Tilläggs-självrisk beräknas av skadebeloppet minskat med självrisk och är i detta fall $0,25 \times 6\,000$. Självrisk är totalt $1\,000 + 1\,500$ euro dvs. 2 500 euro.

Transportförsäkring

En transportförsäkring kan också anslutas till den tidsbegränsade bygg- och montagearbetsförsäkringen varvid de transporter i anslutning till arbetsobjektet, som är på entreprenörens ansvar, är försäkrade. Transporter i anslutning till arbetsobjekt är till exempel transport av byggmaterial och arbetsmaskiner till platsen för arbetets utförande eller från platsen för arbetets utförande till nästa byggplats.

Annat viktigt

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifterna är en väsentlig del av försäkringsavtalet. De är anvisningar, som om de iakttas, minskar sannolikheten för skada. Om en skada ändå inträffar, kan skadan begränsas. För fortsatt affärsverksamhet är det viktigt att inga skador skulle uppstå, men undvikande av skador har också en gynnsam inverkan på klimatet, eftersom det alltid krävs nya råvaror och bränslen för att reparera skador samt för att transportera dem till byggsplatsen.

Säkerhetsföreskrifterna är också förpliktande för försäkringstagaren och underlåtenheten att iaktta anvisningarna kan minska beloppet av försäkringsersättningen. Bygg- och montagearbetsförsäkringen innehåller alltid säkerhetsföreskrifterna B10 Bygg-, montage- och reparationsarbeten samt D10 Heta arbeten. I säkerhetsföreskrifterna för bygg- och montagearbeten finns bl.a. anvisningar för egendomens skydd vid regn, smuts och stöld och för säker användning av maskiner och kablar på byggsplatsen samt för täthetsprov av vatteninstallationer.

Kontrollera uppgifterna i försäkringsbrevet och bekanta dig med försäkringsvillkoren

Försäkringsavtalet grundar sig på uppgifter som har fått av försäkringstagaren när försäkringen tecknades. I försäkringsbrevet har antecknats uppgifter till exempel om försäkringar, objekt för sakförsäkring, försäkringsbelopp och självrisker som valts till försäkringen.

Villkoren som gäller försäkringsavtalet finns på LokalTapiolas webbplats på adressen www.lahitapiola.fi/vakuutusehdotyryityksille. Villkoren består av Allmänna avtalsvillkor för företag YS15 och Bygg- och montagearbetsförsäkring 904. Om en transportförsäkring ansluts, är dess villkor TO3 Varustransportförsäkring och SO3 Allmänna avtalsvillkor för transportförsäkring.

Produktfakta är inte en fullständig redogörelse för försäkringen. Bekanta dig alltid även noggrant med försäkringsvillkoren.

Ändring och upphörande av försäkringsavtalet

Försäkringen kan ändras

Vid behov kan du ändra ditt försäkringsskydd. Kontakta LokalTapiola.

Meddela LokalTapiola om det sker ändringar i den försäkrade entreprenaden, som kan ha inverkan på premien, t.ex. om entreprenadtiden förlängs eller om försäkringsbehovet för separata anskaffningar ökar.

Kom ihåg att alltid meddela förändringar i anslutning till affärsverksamheten senast i samband med utgången av försäkringsperioden. För den fortlöpande bygg- och montagearbetsförsäkringens del är dessa uppgifter den försäkrade verksamhetens omsättning, typ av arbetsprestation, största separata värde för en separat entreprenad och värde för de objekt som ska installeras.

LokalTapiola kan ändra villkoren för försäkringen, premien eller övriga avtalsvillkor inom ramen för försäkringsvillkoren och lagen om försäkringsavtal. Om vi ändrar försäkringsavtalet, får du ett meddelande om ändringen tillsammans med försäkringsbrevet.

Försäkringen upphör

Som försäkringstagare har du rätt att när som helst säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av försäkringsperioden. I vissa fall kan försäkringen avslutas även mitt i perioden, till exempel om den försäkrade egendomen har bytt ägare eller inom 30 dygn efter att uppgiften om premieförhöjning fått. En näringsidkare som jämföras med konsument kan säga upp försäkringen mitt i perioden att upphöra genast.

LokalTapiola kan säga upp din försäkring under försäkringsperioden endast i vissa fall som anges i lagen om försäkringsavtal. Sådana fall är t.ex. om försäkringstagaren eller den försäkrade förfarit svikligen, ändring av omständighet som avsevärt ökar försäkringsbolagets risk eller försäkringstagarens försummelse.

Vid utgången av försäkringsperioden kan LokalTapiola alltid uppsäga försäkringen i enlighet med god försäkringssed.

Försäkringspremien uppbärs för den tid försäkringen varit i kraft. Eventuella premieåterbetalningar gottgörs i samband med andra försäkringspremier eller återbetalas till dig.

Försäkringarna ska betalas i tid

Fakturan för försäkringen skickas till dig i god tid, senast 30 dygn före förfallodagen. Om du inte betalar fakturan senast på förfallodagen skickar vi en betalningspåminnelse. För sändandet av betalningspåminnelsen uppbär vi en påminnelseavgift. Om inte heller påminnelsen betalas, uppsäger vi försäkringen att upphöra om två veckor.

Om sökning och betalning av ersättningar

Anmäl snarast möjligt skadan till LokalTapiola och gör en skadeanmälan. Du kan göra skadeanmälan också i nättjänsten på www.lahitapiola.fi. Du kan även ringa eller besöka vårt kontor.

Ersättning ska sökas hos LokalTapiola inom ett år från att ersättnings sökanden har fått veta om

- gällande försäkring,
- skadefallet och dess påföljder.

Ersättningsanspråk ska i varje fall framställas senast inom tio år efter att skadan inträffat eller efter dess påföljder, eller inom tre år när det gäller ansvarsförsäkringar. Om ersättningsanspråket inte framställs inom tidsfristen ovan förlorar den som söker ersättning sin rätt därtill.

Om ersättnings sökande svikligen ger oriktiga eller bristfälliga upplysningar kan denne förlora sin rätt till ersättning eller så kan ersättningen som utbetalas sänkas.

LokalTapiola utreder ärendet och betalar ersättningen snarast möjligt. LokalTapiola ger ersättningsbeslut inom en månad efter att nödvändiga dokument och uppgifter har lämnats in. Om utbetalningen av ersättningen fördröjs, betalar vi dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Uppsåtlig skada

Vi ersätter inte skador som du orsakat uppsåtligt. Om skadan är en följd av grov oaktsamhet kan ersättningen minskas eller helt och hållet vägras. Likaså, om alkohol- eller narkotikabruk bidragit till uppkomsten av skadan kan ersättningen minskas eller helt och hållet vägras.

Sökande av ändring

Om du är missnöjd med beslutet eller om det finns något som är oklart i ditt försäkringsavtal ska du först kontakta oss.

Som bilaga till beslutet finns alltid anvisningar för sökande av ändring, där anges noggrannare för hur man kan söka ändring i beslutet. Förfaringssätten för sökande av ändring är olika beroende på försäkringsgren.

Läs mer på webbplatsen www.lahitapiola.fi/andringssokande.

Bra att veta om hanteringen av personuppgifter

LokalTapiola tar hand om förverkligandet av kundernas integritetsskydd och hanterar personuppgifter i enlighet med dataskydds- och försäkringslagstiftningen, de övriga tillämpliga bestämmelserna samt enligt god sed för informationshantering och -behandling.

Personuppgifter hanteras för att erbjuda LokalTapiolas produkter och tjänster samt sköta kundrelationen. Uppgifterna kan även användas till exempel i marknadsföring som riktas till kunder.

LokalTapiola drar nytta av automatiserat beslutsfattande och profilering till exempel vid försäkrings- och ersättningsbeslut samt inriktning av marknadsföring. Vi meddelar om automatiserat beslutsfattande i samband med respektive tjänst.

Personuppgifter skaffas i huvudsak av kunden, parterna som kunden befullmäktigat, myndigheternas offentliga register och från kreditupplysningsregistret. Personuppgifter överläts åt utomstående endast med kundens samtycke eller med stöd av lagstiftningen.

LokalTapiola registrerar uppgifter om skador, som anmälts till bolaget, i försäkringsbolagens gemensamma skaderegister och kontrollerar samtidigt vilka skador som har anmälts till andra försäkringsbolag. Uppgifterna i skaderegistret används i ersättningshandläggningen för att bekämpa missbruk som riktas mot försäkringsbolagen. LokalTapiola registrerar uppgifter om brott och brottsmisstanke som riktats mot försäkringsverksamheten, som bolaget bedriver, i försäkringsbolagens gemensamma missbruksregister och kontrollerar uppgifterna som om kunden antecknats i registret. Uppgifterna i missbruksregistret används i ersättnings- och försäkringshandläggningen för att förebygga brottslighet som riktas mot försäkringsbolagen.

Kundens identifieringsuppgifter och övriga personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom kan uppgifter överlåtas till myndigheter för undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt för undersökning av sådana brott genom vilket de tillgångar eller den vinning av brott som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism har erhållits.

LokalTapiola spelar in telefonsamtal och sparar chattediskussioner som förs med kunderna för att verifiera ärendet och säkerställa kvaliteten på betjäningen.

Över LokalTapiolas personregister finns data-skyddsbeskrivningar, där vi berättar om personuppgifter som behandlas i registren, om hantering av dem och om rättigheterna för den registrerade. Du kan bekanta dig med data-skyddsbeskrivningar och noggrannare hantering av personuppgifter på LokalTapiolas webbplats lahitapiola.fi/henkilotietojenkasittely. Data-skyddsbeskrivningar kan även fås per post eller e-post via adressen tietosuoja@lahitapiola.fi.

Kreditupplysningar

I samband med försäkringshandläggningen utreder vi försäkringssökandens kreditklassificering i Suomen Asiakastieto Oy:s register. En anteckning om betalningsstörning i detta register kan hindra beviljandet av försäkringen.

Information om LokalTapiola

Beviljarna av försäkringarna räknas upp på bakpärmen. Din försäkringsgivare finns antecknad i anbudet du fått och i ditt försäkringsbrev.

Till försäkringsgivarens anställda eller ombudet betalas en eventuell ersättning för försäljning av produkterna eller tjänsterna. Ersättningen kan grunda sig på försäkringens årspremie eller på antalet köpta produkter.

Det försäkringsbolag som är försäkringsgivare kan ge kunden personliga rekommendationer om försäkringar som bolaget erbjuder, om detta har avtalats separat med kunden.

Förhandsinformation vid distansförsäljning ges enligt lagstiftningen i Finland.

Vi ger våra kunder ett tryggare liv

Försäkringarna beviljas av dessa ömsesidiga försäkringsbolag (FO-nummer) som hör till LokalTapiolagruppen:
LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola **Sydkusten** - LähiTapiola
Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) | LähiTapiola
Kainuu-Koillismaa (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) |
LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa**
(0205843-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola **Pohjoinen**
(2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola
Savo-Karjala (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) |
LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) | LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag (0211034-2)

Bolagens kontaktuppgifter finns på adress www.lokaltapiola.fi.

LOKALTAPIOLA